

ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІКТ

В умовах інформатизації освіти все більшого значення набуває самостійне комп'ютеризоване навчання іноземної мови майбутніх перекладачів. У статті обґрунтовується вибір нових засобів навчання для покращення самостійного засвоєння навчального матеріалу.

Стрімкий розвиток інформаційних та комунікаційних технологій в Україні за останні роки змінює постіндустріальне суспільство на інформаційне. Інформатизація системи освіти України розглядається як необхідна умова і важливий етап інформатизації держави в цілому, як процес підготовки людини до повноцінного життя в умовах інформаційного суспільства. Тому стратегічними завданнями реформування вищої освіти є перехід до гнучкої, динамічної ступеневої системи підготовки фахівців, що дасть змогу задовольняти потреби та можливості особистості в здобутті певного освітнього і кваліфікаційного рівнів за бажаним напрямком відповідно до її здібностей; формування мережі вищих навчальних закладів, які за освітніми та кваліфікаційними рівнями задовольняють інтереси людини і потреби кожного регіону та держави в цілому. Це здійснюється шляхом побудови індивідуальних модульних навчальних програм різних рівнів складності, залежно від конкретних потреб, використання можливостей Інтернету, впровадження дистанційного навчання, випуску електронних підручників.

Однією з актуальних проблем вищої школи на сучасному етапі є проблема пошуку ефективних форм і методів організації навчально-виховного процесу, їхнього раціонального використання в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. У дослідженнях Ю.І. Машбиця, І.П. Підласого, В.М. Монахова, В.О.Новікова, С.І.Архангельського, Є.Л. Белкіна, Б.С. Гершунського, Н.Ф.Тализіної, Л.Т.Турбовича доведено, що підвищенню ефективності навчальної діяльності студентів сприяє використання комп'ютерів як засобу покращення якості каналів прямого і зворотного зв'язків у навчальному процесі, допомагаючи підвищити продуктивність праці викладача, процес засвоєння навчальної інформації, методів корекції діяльності студентів, відкриває доступ до нетрадиційних джерел інформації.

Засобами інформаційних і комунікаційних технологій називається комплекс технічних, програмно-апаратних, програмних засобів, систем і пристроїв, що функціонують на базі засобів обчислювальної техніки; сучасних засобів і систем інформаційного обміну, що забезпечують автоматизацію введення, накопичення, збереження, обробки, передачі й оперативного керування інформацією. До засобів ІКТ зараховують: комп'ютерну техніку,

периферійне устаткування; засоби Інтернет-технологій; засоби телекомунікації (мережеве устаткування, програмні комплекси, телефонні та безпроводні лінії, волоконно-оптичні та супутникові канали зв'язку й ін.) і їхній інструментарій [1].

Сучасна теорія і практика професійної підготовки перекладачів яскраво свідчать про інтеграцію різних підходів, стратегій, технологій навчання. У цьому контексті процес підготовки перекладачів спрямовується на формування у студентів умінь якісно і адекватно перекладати, поєднуючи класичні й інноваційні підходи до навчання. Ми вважаємо, що проблема самостійного вивчення іноземної мови майбутніми перекладачами у ВНЗ набуває особливого значення вже на початкових курсах, оскільки забезпечення ефективної організації навчально-пізнавальної діяльності студентів визначає рівень їх базової професійної підготовки. Одним із основних засобів самостійного вивчення іноземної мови студентами можна вважати комп'ютер, який містить у собі технічні, програмні і дидактичні компоненти. Самостійне навчання за допомогою засобів інформаційних та комунікаційних технологій відкриває значні можливості в оволодінні іноземною мовою слабкими студентами, яким не вистачає практики та часу у процесі занять на осмислення матеріалу і сильними студентами, які володіють швидшим темпом вивчення матеріалу, складності та оригінальності завдань, що відповідають рівню їхньої пізнавальної діяльності. Таке навчання повинно включати в себе як системне застосування комп'ютерної технології, так і епізодичне, вибіркоче використання комп'ютерних засобів навчання для вирішення окремих завдань навчання. Самостійне комп'ютеризоване навчання іноземної мови спирається на такі техніко-дидактичні можливості комп'ютера, як:

- сприйняття й аналіз інформації, що вводиться в комп'ютер за допомогою клавіатури, і через мікрофон інформації в звуковій формі;
- визначення параметрів введеного в комп'ютер повідомлення з метою контролю й оцінки знань, умінь і навичок студентів та переробка введеної інформації шляхом виконання різних перетворень;
- збереження інформації в будь-якій формі;
- діалогічна форма взаємодії між користувачем і комп'ютером природною людською мовою;
- забезпечення практично необмеженої можливості повторення навчального матеріалу, вправ і тренування у всіх можливих видах навчальної діяльності;
- безупинний зворотний зв'язок студента і викладача;
- створення мовного середовища та забезпечення зв'язку між різними користувачами і джерелами інформації в комунікаційній мережі [2].

Внаслідок розвитку комп'ютерних засобів і комунікацій з'явилися нові засоби навчання, що успішно застосовуються в самостійному вивченні іноземної мови: мультимедіа, гіпертекст, інтерактивне відео та інші.

Мультимедіа – це комп'ютерні технічні засоби, що дозволяють об'єднати в комп'ютерній програмі текст, звук, графіку, мультиплікацію і відео зображення і комплексно впливати на студента за допомогою інформації у вигляді друкованого тексту іноземної мови, що звучить, статичної і динамічної наочності за підтримки взаємодії студента з комп'ютером. Якість самостійного навчання в процесі використання засобів мультимедіа значно підвищується за рахунок комплексного впливу на різні органи чуття, завдяки якому покращується сприйняття; підвищення мотивації, посилення інтересу до навчальної діяльності, розмаїтості інформації, жвавості навчальної роботи.

Гіпертекст – це спосіб подання інформації, коли деякі виділені в тексті слова є своєрідними “сполучними ланками” для виходу на іншу інформацію, що може бути показане на екрані у вигляді тексту, файлу, малюнка, відеосюжету. Багато навчальних і довідкових комп'ютерних систем використовують цей спосіб для того, щоб розширити свої довідкові чи навчальні можливості.

Інтерактивне відео дає можливість створити мультимедійне навчальне середовище шляхом поєднання можливостей відеозображення і комп'ютерної техніки. Це навчальна технічна система, в якій відеозапис подається на екрані під керуванням комп'ютерної програми. Студент не тільки бачить зображення, чує мову і звуки, а й активно бере участь у тій діяльності, що розгортається перед ним на екрані, шляхом введення своїх команд, питань, реплік, відповідей.

Описані вище організаційно-педагогічні аспекти самостійного вивчення іноземної мови засобами інформаційно та комунікаційних технологій у вищому навчальному закладі свідчать про величезний потенціал комп'ютера як технічного засобу навчання іноземних мов. Усі ці нові напрями комп'ютерних технологій навчання дозволяють розширити і підсилити дидактичне забезпечення навчального процесу у вищому навчальному закладі, а також удосконалити процес самостійного вивчення іноземних мов майбутніми перекладачами.

Література:

1. Словник термінів ЮНЕСКО: <http://termweb.unesco.org/>
2. Сердюков П.І. Технологія розробки комп'ютерних програм з іноземних мов. – К.: Ленвіт, 1996. – 112 с.